

Szélsőérték

$f \in \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$, $a \in \text{int } D_f$

Az f -nek az a -ban **lokális maximuma** [minimuma] van, ha $\exists K(a)$, $\forall x \in K(a) \cap D_f : f(x) \leq f(a)$ [$f(x) \geq f(a)$]

Elsőrendű szükséges feltétel

Tegyük fel, hogy f -nek a -ban lokális szélsőértéke van és $f \in D\{a\}$

Ekkor $f'(a) = 0$

Bizonyítás

$$e \in \mathbb{R}^n, \|e\| = 1, \varphi(t) := f(a + t \cdot e) \quad (t \in \mathbb{R}, a + t \cdot e \in D_f)$$

φ -nek a 0-ban lokális szélsőértéke van.

$$\varphi \in D\{0\}, \varphi'(0) = \partial_e f(a) \text{ és egy változós eset miatt } \varphi'(0) = 0 \implies \partial_e f(a) = 0 \implies \partial_i f(a) \quad (i = 1, \dots, n)$$

$$\implies f'(a) = \text{grad } f(a) = (\partial_1 f(a), \dots, \partial_n f(a)) = 0 \in \mathbb{R}^n$$

Másodrendű elégséges feltétel

Tegyük fel, hogy $f \in D^2\{a\}$, $f'(a) = 0$, $Q(x) := \langle f''(a) \cdot x, x \rangle \quad (x \in \mathbb{R}^n)$ pozitív [negatív] definit

Ekkor az f -nek az a -ban lokális minimuma [maximuma] van.

Bizonyítás

Q legyen pl pozitív definit.

(Taylor-Peano)

$$f(a + h) - f(a) = \frac{1}{2} \cdot Q(h) + \eta(h) \cdot \|h\|^2 \geq \frac{m}{2} \cdot \|h\|^2 + \eta(h) \cdot \|h\|^2 = \|h\|^2 \cdot \left(\frac{m}{2} + \eta(h)\right) \quad (m > 0, \eta(h) \rightarrow 0 \ (h \rightarrow 0))$$

$$\implies \exists r > 0 : K_r(a) \subset D_f \text{ és } |\eta(h)| < \frac{m}{4} \quad (\|h\| < r) \implies \frac{m}{2} + \eta(h) \geq 0 \implies f(a + h) \geq f(a) \quad (\|h\| < r) \text{ azaz } f(x) \geq f(a) \quad (x \in K_r(a))$$

Másodrendű szükséges feltétel

Tegyük fel, hogy $f \in D^2\{a\}$ és az f -nek a -ban lokális minimuma [maximuma] van

Ekkor $f'(a) = 0$ és Q pozitív [negatív] szemidefinit.

Bizonyítás

$f'(a) = 0$ következik az elsőrendű szükséges feltételből.

Legyen pl lokális minimum.

Azaz $\exists r > 0 : K_r(a) \subset D_f$ és $f(x) \geq f(a) \quad (x \in K_r(a))$

Indirekt tegyük fel, hogy Q nem pozitív definit, tehát $\exists z \in \mathbb{R}^n : Q(z) < 0 \iff z \neq 0$

Továbbá $\forall t \in \mathbb{R}, a + t \cdot z \in K_r(a) \iff \|t \cdot z\| < r \iff |t| < \frac{r}{\|z\|} \implies$

$$f(a + t \cdot z) - f(a) = \frac{1}{2} \cdot Q(t \cdot z) + \eta(t \cdot z) \cdot \|t \cdot z\|^2 = t^2 \cdot \left(\frac{Q(z)}{2} + \eta(t \cdot z) \cdot \|z\|^2\right)$$

$$\eta(t \cdot z) \rightarrow 0 \quad (t \rightarrow 0) \text{ ezért } \exists 0 < |t| < \frac{r}{\|z\|} : \frac{Q(z)}{2} + \eta(t \cdot z) \cdot \|z\|^2 < 0 \implies f(a + t \cdot z) < f(a)$$

Ami nem lehetséges, mivel $a + t \cdot z \in K_r(a)$ és a -ban lokális minimum van.